

Retouradres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden

Adviesraad WMO Leiden
Mevrouw S. Lambermont
Oude Rijn 44b/c
2312 HG LEIDEN

Bezoekadres Gemeente Leiden
Stationsplein 107
Postadres Postbus 9100
2300 PC Leiden
Telefoon
E-mail
Website

Datum 14 oktober 2012
Ons kenmerk DIV-2012-14010
Onderwerp Reactie op ongevraagd advies aangaande 'Kwetsbare
ouderen en de Wmo' d.d. 4-4-2012

Contactpersoon Hans de Graaff
Doorkiesnummer 071-5167140

Beste mevrouw Lambermont,

Hierbij zenden wij u onze reactie op uw ongevraagd advies aangaande zelfstandig wonende kwetsbare ouderen met name in de leeftijdscategorie van 75 jaar en ouderen, 'Kwetsbare ouderen en de Wmo', uitgebracht op 4 april 2012.

In het algemeen kunnen wij ons goed verenigen met het gestelde in uw advies.

U schetst in uw advies een goed beeld van de ontwikkelingen, die een rol speelden of gaan spelen en van invloed zijn op de doelgroep 'kwetsbare ouderen', die te maken kan hebben met een verminderde zelfredzaamheid en daardoor soms minder of zelfs niet meer deelneemt aan de samenleving.

Het is daarom van belang laagdrempelige voorzieningen in de wijk te hebben, die aantrekkelijk en stimulerend zijn voor deze doelgroep.

Even belangrijk is het om deze groep in beeld te brengen en houden, ze te bereiken, ze toe te leiden naar de juiste dienst of voorziening. Onze inzet, gemeente en instellingen, is erop gericht door samenwerking de diensten zo efficiënt en effectief mogelijk aan te bieden. Dat kan in een bepaalde situatie betekenen dat voorzieningen worden samengevoegd of gebundeld. In een andere situatie creëren wij juist vanuit het cliëntperspectief 'dubbelingen': om te voorkomen dat mensen van het kastje naar de muur worden gestuurd en/of om de toegankelijkheid en laagdrempeligheid in de wijk te garanderen. Dat laatste gebeurt bijvoorbeeld bij de ondersteuning aan mantelzorgers, waarbij met instellingen is afgesproken dat zij deze voortaan meenemen in de zorg voor de cliënt. Hierop komen wij later terug.

De gemeente heeft zitting in diverse samenwerkingsverbanden, projecten, pilots, netwerken en ketens, waarbinnen afstemming plaatsvindt en afspraken worden gemaakt met de Leidse instellingen/organisaties ten behoeve van de door u genoemde doelgroep. De gemeente heeft hierin diverse rollen: als deelnemer, als regisseur of als facilitator.

In onze reactie, kenmerk DIV-2011-718 van 12 januari 2011, op uw ongevraagd advies aangaande mensen met een verstandelijke beperking, hebben wij ook ten aanzien van de kwetsbare ouderen globaal al meegegeven hoe wij ze willen (blijven) ondersteunen.

Ten aanzien van een achttal punten vraagt u speciale aandacht in uw ongevraagd advies. Vanwege de verwevenheid van thema's bundelen wij onderstaand onze reactie op de punten 2.1 t/m 2.8.

2.1 t/m 2.8 Integraal en een wijk/buurtgerichte aanpak; preventie; laagdrempeligheid, overzicht en duidelijkheid; respect en vanzelfsprekende verantwoordelijkheid; eenzaamheid; vraagverlegenheid; papierwinkel

Het streven van de gemeente is erop gericht om met name voor de kwetsbare burger een leefomgeving te scheppen dan wel in stand te houden, waarin hij optimaal en naar kunnen participeert. Dat betekent dat hem gevraagd moet worden waarin hij kan worden ondersteund, maar ook wat hij zelf kan. Hierover is in onze nota 'Leven in Leiden/Sociaal Maatschappelijke Structuurvisie 2025 - *De kracht van mensen*' uitgebreid geschreven.

Wij verwachten dat het houden van keukentafelgesprekken in het kader van De Kanteling ons meer duidelijkheid kan geven over alle op leefdomeinen spelende vragen van een persoon.

En waar beter dan dicht bij de burger kan aan een oplossing voor diens problemen worden gewerkt? Zowel de organisaties als de gemeente zijn hiervan doordrongen en samen bezigt buurt- of wijkgericht vraag en aanbod bij elkaar te brengen. De instellingen doen dat soms ook letterlijk door hun organisatie aan te passen en te werken met outreachende ambulante wijkteams, zodat wijkbewoners en medewerkers elkaar leren (her)kennen en een direct contact tot stand komt. We beseffen ook dat de gemeenschap, de civil society, kansen biedt onze talenten en de wens om elkaar te helpen te versterken. De instellingen ondersteunen hierin door te werken aan het opbouwen en versterken van sociale netwerken in de buurt.

De gemeente lanceert zeer binnenkort een proef met het digitale netwerksysteem MantelPlan in het Bos- en Gasthuisdistrict. Ook gaat de gemeente aan de slag met het wijkgericht werken met integrale sociale wijkteams (denk daarbij aan de partijen die iets voor kwetsbare burgers betekenen op de acht leefgebieden: veiligheid, wonen, opleiding/onderwijs, werk, opvoeden/opgroeien, vrije tijd, zorg/gezondheid en financiën), waarbij het belang van de klant voorop staat en de organisatiebelangen ondergeschikt zijn en uitgegaan wordt van de mogelijkheden en eigen kracht van de klant.

In het kader van mantelzorgondersteuning ontwikkelt een 14-tal organisaties een integraal systeemgerichte werkwijze, waarbij de mantelzorger die meekomt met de zorgvrager meegenomen wordt in het vraaggesprek en de mogelijkheid wordt gegeven om een apart gesprek tussen mantelzorger en hulpverlener te hebben. De medewerkers van instellingen en Servicepunt Zorg worden getraind om door middel van het stellen van vragen de kern van het probleem bloot te leggen. De verwachting is dat deze gesprekken een preventieve werking hebben, omdat de medewerkers meervoudige problematiek bij aanvang herkennen en eventuele stapeling van problemen en overbelasting op tijd kunnen afwenden. Deze werkwijze noopt wel tot

een 'dubbeling' in taken, omdat informatie/advies/begeleiding nu decentraal wordt gegeven. Hiervoor is bewust gekozen, mede op instigatie van de Leidse Vereniging van Mantelzorgers, de belangenbehartiging voor deze doelgroep.

2.9 Positie van de eerste generatie allochtone ouderen vanaf ca. 60 jaar

Wij zijn van mening dat wij als gemeente -- zowel financieel als bestuurlijk en beleidsmatig -- iedereen kansen bieden om zo goed mogelijk in de samenleving te (blijven) participeren.

Voor de eerste generatie allochtone ouderen vanaf 60 jaar worden door diverse organisaties diensten, activiteiten en producten aangeboden. Zo nemen zij deel aan de huiskamerprojecten voor allochtone vrouwen van het Netwerk Veerkracht, eettafelprojecten van Libertas, Nederlandse taallessen in Slaaghwijk en "Gekleurde Kracht" taalontmoetingsproject van Radius voor die mensen die al in Nederland waren voordat de inburgeringtrajecten werden opgezet. Ook maken zij gebruik van de dagopvang senioren bij Radius en wordt de hulpverlening door Kwadraad met hulp van beëdigde tolken gegeven.

In de Keten Mantelzorgondersteuning Leiden krijgt de doelgroep uitdrukkelijk aandacht en is er een aparte werkgroep in het leven geroepen die de mogelijke problemen van mantelzorgers met een allochtone achtergrond in kaart brengen en oplossingen aandragen. Stichting Meander begeleidt de werkgroep met hun kennis over de doelgroep.

Wij zeggen u toe uw ongevraagde advies 'Maatschappelijke participatie van niet-westerse allochtonen' van 8 december 2009 nogmaals onder de aandacht brengen van de ambtenaren die op dit moment de nieuwe WMO-nota opstellen.

Tot slot danken wij u voor uw betrokkenheid en inzet voor de kwetsbare mensen in onze samenleving, zoals ook deze keer blijkt uit uw ongevraagd advies 'Kwetsbare ouderen en de WMO'.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Het college van burgemeester en wethouders,
namens deze,

Hoogachtend,

drs. I.(Irene) Baard
Teamleider Stadsleven
Afdeling Realisatie